

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Legalizace eutanázie

V souvislosti s chystanou reformou zdravotnictví vláda předložila návrh zákona o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), který se mimo jiné věnuje také vymezení práv pacientů. V jeho rámci je upraven institut dříve vysloveného přání, který ve svém důsledku umožní právo pacienta předem požádat, aby se nepokračovalo v léčbě (tzv. pasivní eutanázii). Ustanovení § 36 zároveň rozvádí užití čl. 9 Úmluvy o lidských právech a biomedicíně z roku 1997. Navrhované znění § 36 je následující:

§ 36

Dříve vyslovené přání

(1) Pacient může pro případ, kdy by se dostal do takového zdravotního stavu, ve kterém nebude schopen vyslovit souhlas nebo nesouhlas s poskytnutím zdravotních služeb a způsobem jejich poskytnutí, tento souhlas nebo nesouhlas předem vyslovit (dále jen „dříve vyslovené přání“).

(2) Poskytovatel bude brát zřetel na dříve vyslovené přání pacienta, má-li ho k dispozici, a to za podmínky, že v době poskytování zdravotních služeb nastala předvídatelná situace, k níž se dříve vyslovené přání vztahuje, a pacient je v takovém zdravotním stavu, kdy není schopen vyslovit nový souhlas nebo nesouhlas. Bude respektováno jen takové dříve vyslovené přání, které bylo učiněno na základě písemného poučení ošetřujícím lékařem pacienta o důsledcích tohoto rozhodnutí.

(3) Dříve vyslovené přání musí mít písemnou formu a musí být opatřeno úředně ověřeným podpisem pacienta. Součástí dříve vysloveného přání je písemné poučení podle odstavce 2. Platnost dříve vysloveného přání je 5 let.

(4) Pacient může učinit dříve vyslovené přání též při přijetí do péče poskytovatelem nebo kdykoliv v průběhu hospitalizace, a to pro poskytování zdravotních služeb zajišťovaných tímto poskytovatelem. Takto vyslovené přání se zaznamená do zdravotnické dokumentace vedené o pacientovi; záznam podepíše pacient, zdravotnický pracovník a svědek; v tomto případě se nepostupuje podle odstavce 3.

(5) Dříve vyslovené přání

a) není třeba respektovat, pokud od doby jeho vyslovení došlo v poskytování zdravotních služeb, k nimž se toto přání vztahuje, k takovému vývoji, že lze důvodně předpokládat, že by pacient vyslovil souhlas s jejich poskytnutím; rozhodnutí o nerespektování dříve vysloveného přání pacienta a důvody, které k němu vedly se zaznamenají do zdravotnické dokumentace vedené o

pacientovi, b) nelze respektovat, pokud nabádá k takovým postupům, jejichž výsledkem je aktivní způsobení smrti,
c) nelze respektovat, pokud by jeho splnění mohlo ohrozit jiné osoby,
d) nelze respektovat, pokud byly v době, kdy poskytovatel neměl k dispozici dříve vyslovené přání, započaty takové zdravotní výkony, jejichž přerušení by vedlo k aktivnímu způsobení smrti.

(6) Dříve vyslovené přání nelze uplatnit, jde-li o nezletilé pacienty nebo pacienty zbavené způsobilosti k právním úkonům.

Důvodová zpráva návrhu zákona poněkud vágně stanoví, že „ poskytovatel by si měl být pokud možno jist, že se přání pacienta týká současné situace a je stále platné.“

Jako nutnou součást dříve vysloveného přání stanoví „písemné poučení lékaře o důsledcích pacientova rozhodnutí“.

Přestože cílem nové právní úpravy je „ochrana pacienta a respektování jeho práv jako rovnocenného „partnera“ účastníčího se poskytování zdravotních služeb, který se aktivně podílí na procesu léčby“, úplnému prosazení eutanázie se zákonodárci nadále brání: „Dříve vyslovené přání nelze respektovat, pokud nabádá k činnostem, které vedou k aktivnímu ukončení života pacienta, nebo byly započaty již takové služby, jejichž ukončení by způsobilo aktivní smrt pacienta. Aktivním ukončením života se rozumí např. odpojení od přístrojů, podání smrtelné dávky léku.“

Přestože se nejedná o velkou změnu ve světě praktické medicíny, na poli legislativním jde o možný významný posun k budoucí legalizaci eutanázie, jež má již dnes podporu nadpoloviční většiny veřejnosti.

Lucie Maděrová

[Schaffer & Partner Legal, s.r.o., advokátní kancelář](#)

Gallery Myšák
Vodičkova 710/31
110 00 Praha 1

Tel.: + 420 221 506 300
Fax: + 420 221 506 301
e-mail: info@schaffer-partner.cz

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [K problematice zjišťování nemoci z povolání](#)
- [Novelizace zákona o léčivech – další krok k elektronizaci zdravotnictví a nenápadná, leč zásadní, nová povinnost hlásit ceny léčivých přípravků](#)
- [Svítá naděje na soulad postupu SÚKL při vnější cenové referenci se zákonem?](#)
- [Protipadělková regulace léčiv aneb co přináší za změny](#)

- [Úhrada poukazových zdravotnických prostředků z veřejného zdravotního pojištění](#)
- [Vynětí pozemní komunikace ze zimní údržby \(čili „Chodník se v zimě neudrží“\) podléhá soudnímu přezkumu](#)
- [Problematika příspěvku na péči rodičům dětí postižených cystickou fibrózou](#)
- [Nespravedlivost duality způsobu odškodňování při náhradě bolesti a ztížení společenského uplatnění](#)
- [Valorizace náhrad za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti nebo při uznání invalidity k 1. 1. 2019](#)
- [Rok 2018 ve znamení legislativních změn a judikatorních výkladů problematiky poúrazových rent – náhrad za ztrátu na výdělku](#)
- [Jaká jsou úskalí reklamy na léčivé přípravky?](#)